

Spis treści

Biogramy / 11

Definicje / 12

Od tłumaczy / 13

Przedmowa. Jak korzystać z podręcznika / 15

Podziękowania / 19

Część I Teoria kultury / 21

1. Kultura i badania nad kulturą / 23

1.0 Wprowadzenie / 23

1.1 Co to takiego „kultura”? / 24

1.1.1 Kultura przez duże „K” / 24

1.1.2 Kultura jako „sposób życia” / 24

1.1.3 Proces rozwojowy / 27

1.2 Problemy badań nad kulturą / 27

1.2.1 Jak ludzie stają się częścią kultury / 28

1.2.2 W jaki sposób kulturoznawstwo interpretuje znaczenie rzeczy / 30

1.2.3 Jak kulturoznawstwo rozumie przeszłość / 31

1.2.4 Czy można zrozumieć inne kultury / 33

1.2.5 Jak możemy rozumieć relacje między kulturami / 36

1.2.6 Dlaczego niektóre kultury i formy kulturowe są cenione wyżej
od innych / 36

1.2.7 W jakiej relacji do siebie pozostają kultura i władza / 38

1.2.8 Rozwiązywanie konfliktów i opór w kulturze / 39

1.2.9 W jaki sposób kultura nas kształtuje / 40

1.2.10 Dwa sumaryczne przykłady / 41

1.3 Teorie kultury / 45

1.3.1 Kultura a struktura społeczna / 47

1.3.2 Organizacja znaczeń / 53

1.4 Wiedza o kulturze / 63

2. Komunikacja i reprezentacja / 66

2.0 Wprowadzenie / 66

2.1 Język, komunikacja, reprezentacja / 67

2.1.1	Cechy języka / 67
2.1.2	Język, kultura i myśl / 68
2.1.3	Hipoteza Sapira-Whorfa / 71
2.1.4	Socjolingwistyka / 73
2.2	Znaki i semiotyka / 73
2.2.1	Semiotyczna analiza fotografii / 74
2.2.2	Roland Barthes: semiotyka i mit / 75
2.3	Reklama i reprezentacja / 78
2.3.1	Różne typy reklamy / 78
2.3.2	Analiza semiotyczna reklamy wyrafinowanej / 78
2.3.3	Reklama i płęć / 82
2.3.4	Kultura promocji / 83
2.4	Język, reprezentacja, władza i nierówność / 84
2.4.1	Język i władza / 86
2.4.2	Język i klasy społeczne / 87
2.4.3	Język, rasa, narodowość / 90
2.4.4	Język i płęć / 96
2.4.5	Język a kultura: język a władza / 97
2.4.6	Etnografia mówienia / 98
2.4.7	Język a komunikacja i reprezentacja: podsumowanie / 101
2.5	Sztuka i reprezentacja / 102
2.5.1	John Berger: malarstwo olejne, realizm i kapitalizm / 102
2.5.2	Impresjonizm a modernizm / 104
2.5.3	Sztuka i płęć / 105
2.6	Telewizja i reprezentacja / 107
2.6.1	Język a spór między pracodawcami i pracownikami / 107
2.6.2	Stuart Hall: kodowanie, dekodowanie i ideologia / 112
2.6.3	Telewizja: ideologia, dyskurs i władza / 115
2.7	Podsumowanie: reprezentacja i konstrukcja / 117
3.	Kultura, władza i nierówność / 118
3.0	Wprowadzenie / 118
3.1	Teorie kultury, władzy i nierówności / 121
3.1.1	Marks i marksizm / 121
3.1.2	Weber: status i nierówności / 127
3.1.3	Społeczeństwa kastowe / 129
3.2	Uzasadnianie nierówności / 131
3.2.1	Ideologia jako zdrowy rozsądek: hegemonia / 131
3.2.2	Ideologia jako inkorporacja: szkoła frankfurcka / 135
3.2.3	Habitus / 138
3.3	Kultura a produkcja i reprodukcja nierówności / 139
3.3.1	Klasa / 139
3.3.2	„Rasa” i narodowość / 145
3.3.3	Płęć / 148
3.3.4	Wiek / 152
3.3.5	Różne oblicza władzy i nierówności / 155
3.4	Konkluzja / 156

Część II Wiedza o kulturze / 159

4. Topografie kultury: geografia, władza i reprezentacja / 161

- 4.0 Wprowadzenie / 161
- 4.1 Geografia kulturowa / 162
 - 4.1.1 Geografia kulturowa „stara” i „nowa” / 162
- 4.2 Władza miejsca: lokalność, język i kultura / 168
 - 4.2.1 Filozofie miejsca / 168
 - 4.2.2 Krytyczne rozumienie miejsca / 170
 - 4.2.3 Kultura, władza i miejsce: Sztokholm 1880-1900 / 172
- 4.3 Wieś i miasto / 176
 - 4.3.1 Okolica wiejska i miejska / 176
 - 4.3.2 Kulturowe obrazy wiejskości / 177
 - 4.3.3 Wieś i miasto / 181
 - 4.3.4 Kulturowe obrazy miasta: Los Angeles / 181
 - 4.3.5 Konkluzje / 185
- 4.4 Kultura a tożsamość narodowa / 185
 - 4.4.1 Narody, tożsamość narodowa i terytorialność / 185
 - 4.4.2 Narody jako „wspólnoty wyobrażone” / 186
 - 4.4.3 Tworzenie narodu / 190
 - 4.4.4 Tworzenie obrazu narodu / 190
 - 4.4.5 Nacjonalizm, krajobraz i kobiety / 192
 - 4.4.6 Nacjonalizm: wykluczenie/akceptacja / 194
 - 4.4.7 Konkluzje / 196
- 4.5 Orientalizm: dyskursy Wschodu / 196
 - 4.5.1 Orientalizm / 198
 - 4.5.2 Władza i geograficzna reprezentacja / 210
 - 4.5.3 Krytyczne zarzuty wobec *Orientalizmu* Saida / 201
 - 4.5.4 Konkluzje / 203
- 4.6 Kultury wędrowne, diasporowe i globalne / 203
 - 4.6.1 James Clifford i „kultury podrózne” / 204
 - 4.6.2 *Black Atlantic* Paula Gilroya / 205
 - 4.6.3 Doreen Massey i „globalne poczucie miejsca” / 206
 - 4.6.4 Konkluzje / 207
- 4.7 Konkluzja: separacja i wiązanie / 208

5. Kultura, czas i historia / 210

- 5.0 Wprowadzenie / 210
- 5.1 Teraz: nowoczesność i chwila obecna / 211
 - 5.1.1 Nowoczesność / 212
 - 5.1.2 Czas zadaniowy i czas przemysłowy / 212
 - 5.1.3 Czas przemysłowy / 213
 - 5.1.4 Czas i różnice / 214
 - 5.1.5 Paradoxs czasu nowoczesnego / 215
 - 5.1.6 Kobiety i czas / 217
 - 5.1.7 Czas nowoczesny *versus* czas tradycyjny / 220
 - 5.1.8 Konkluzja / 223
- 5.2 Wtedy: historia i przeszłość / 223

5.2.1	Historia i fakty / 225
5.2.2	Marksizm i historia / 226
5.2.3	Historia jako narracja / 228
5.2.4	Michaił Michajłowicz Bachtin / 230
5.2.5	Michel Foucault / 233
5.2.6	Historia i różnica / 235
5.2.7	Przykład: „Kobiece ofiary współczesnego Babilonu” / 239
5.2.8	Przeszłość i teraźniejszość / 242
5.2.9	Konkluzja / 243
5.3	Jeżeli/to: przyszłość / 243
5.3.1	Utopia i dystopia / 244
5.3.2	Narracje przyszłościowe / 245
5.3.3	Historia i przyszłość / 249
5.4	Konkluzja / 250
6.	Kultura i polityka / 252
6.0	Wprowadzenie / 252
6.1	Polityka kulturalna i kultura polityczna / 253
6.1.1	Od polityki do polityki kulturalnej / 253
6.1.2	Legitymizacja, reprezentacja, manifestacja / 260
6.2	Kultura i władza / 267
6.2.1	Brytyjska kultura polityczna w obliczu demokratycznych przemian w XIX wieku / 267
6.2.2	Manifestacja tożsamości w konwencjonalnej polityce / 270
6.2.3	Biurokracja jako forma kultury / 277
6.2.4	Manifestacja władzy państwowej / 288
6.3	Kultura oporu / 296
6.3.1	Manifestacja tożsamości w polityce niekonwencjonalnej / 296
6.3.2	Granice transgresji, czyli sprawa <i>Szatańskich wersetów</i> / 302
6.4	Konkluzja / 305
7.	Kultura i ciało / 307
7.0	Wprowadzenie / 307
7.1	Cielesność jako wytwór społeczny / 309
7.2	Techniki posługiwania się ciałem. Ciało jako narzędzie / 312
7.2.1	Mauss o technikach posługiwania się ciałem / 312
7.2.2	Kobiece ruchy, czyli „rzucasz jak dziewczyna” / 314
7.2.3	Idiom ciała / 316
7.3	Kultura jako forma kontroli. Regulacja i ujarzmianie ciał / 319
7.3.1	Foucault — władza, dyskurs, ciało / 320
7.3.2	Cywilizowanie ciała — Norbert Elias / 326
7.3.3	Jedzenie: dyscyplina czy cywilizacja / 328
7.4	Kulturowe obrazy cielesności / 332
7.4.1	Moda / 332
7.4.2	Kulturowe zróżnicowanie płci i reprezentacje kobiecości / 336
7.4.3	Reprezentacje męskości / 338
7.4.4	Reprezentacje cielesności: debata nad pornografią / 341
7.5	Ciało jako środek ekspresji i transgresji: idiomy kulturowe / 344

- 7.5.1 Ciało emocjonalne / 344
- 7.5.2 Ciało wysportowane / 345
- 7.5.3 Ciało jako dzieło sztuki / 346
- 7.5.4 Zdrowe ciało / 347
- 7.5.5 Kulturystryka: męskość rodem z komiksów i transgresyjna kobiecość / 352
- 7.6 Cyborgizm i fragmentacja. Widma końca cielesności / 356
- 7.7 Podsumowanie / 360
- 8. Subkultury: interpretacja, opór i podziały społeczne / 362**
 - 8.0 Wprowadzenie / 362
 - 8.1 Subkultury: władza, podziały i interpretacja / 362
 - 8.2 Dewianci i gangi / 364
 - 8.2.1 Dewiacja i subkultura / 364
 - 8.2.2 Mike Davis: gangi w Los Angeles / 366
 - 8.3 Ludowe diabły, panika moralna i subkultury / 369
 - 8.3.1 Stanley Cohen: *Folk Devils and Moral Panics* / 370
 - 8.3.2 Panika moralna dzisiaj / 372
 - 8.4 Subkultury młodzieżowe w brytyjskich badaniach nad kulturą / 374
 - 8.4.1 *Resistance through Rituals*: ogólne podejście / 375
 - 8.4.2 Phil Cohen: subkultury młodzieżowe z klasy robotniczej we wschodnim Londynie / 382
 - 8.4.3 Ideologia i hegemonia / 383
 - 8.4.4 Struktury, kultury i biografie / 386
 - 8.5 Trzy prace z Birmingham Centre for Contemporary Cultural Studies / 387
 - 8.5.1 Paul Willis: *Learning to Labour* / 387
 - 8.5.2 Paul Willis: *Profane Culture* / 388
 - 8.5.3 Dick Hebdige: *Subculture: The Meaning of Style* / 389
 - 8.6 Subkultury młodzieżowe i *gender* / 390
 - 8.6.1 Nastoletnia kultura miłości / 392
 - 8.6.2 Muzyka pop, kultura *rave* i *gender* / 393
 - 8.7 Subkultury młodzieżowe i rasa / 394
 - 8.7.1 *Black Culture, White Youth* Simona Jonesa: nowe tożsamości w miastach wielokulturowych / 395
 - 8.8 Centre for Contemporary Cultural Studies i subkultury młodzieżowe: ogólna krytyka / 397
 - 8.9 Aspekty współczesnej kultury młodzieżowej / 401
 - 8.9.1 Twórczość symboliczna / 401
 - 8.9.2 Postmodernizm i kultura młodzieżowa / 402
 - 8.9.3 Kultura taneczna i *rave* / 403
 - 8.9.4 Wychodzenie na miasto i przedłużanie młodości / 405
 - 8.10 Przemyslenie subkultur: interakcje i sieci / 406
 - 8.11 Fani: stereotypy, „Star Trek” i opór / 408
 - 8.11.1 Fani „Star Treka” / 409
 - 8.11.2 Fani oper mydlanych / 411
 - 8.12 Podsumowanie: od oporu do tożsamości i działania / 412

9.	Kultura wizualna / 414
9.0	Wprowadzenie / 414
9.1	Kultura wizualna i wizualne reprezentowanie / 415
9.2	Nowoczesność i kultura wizualna: klasyczni autorzy i główne tematy / 417
9.2.1	Georg Simmel: kultura metropolii i interakcja wizualna / 418
9.2.2	Walter Benjamin: reprodukcja mechaniczna, aura i arkady Paryża / 422
9.2.3	Figura <i>flâneura</i> / 426
9.3	Technologie realizmu: fotografia i film / 428
9.3.1	Rozwój fotografii i filmu / 428
9.3.2	Tradycja dokumentalizmu / 430
9.3.3	Colin MacCabe: klasyczny tekst realistyczny / 433
9.3.4	Laura Mulvey: męskie spojrzenie / 434
9.4	Foucault: spojrzenie i nadzór / 437
9.5	Turystyka: patrzenie i postmodernizm / 438
9.5.1	Spojrzenie turysty / 439
9.5.2	Postmodernizm i postturystyka / 440
9.6	Zerkanie, patrzenie, wpatrywanie się i spoglądanie / 443
9.7	Interakcja wizualna w miejscach publicznych / 444
9.7.1	Wiedza kategoryzująca: porządek wyglądu i porządek przestrzenny / 445
9.7.2	Interakcja rozproszona, nieuwaga cywilna i normalny wygląd / 447
9.8	Interpretacja terenu zabudowanego / 451
9.8.1	Marshall Berman: nowoczesność, modernizacja i modernizm / 451
9.8.2	Czytanie architektury / 454
9.8.3	Czytanie pejzażu smaku / 461
9.8.4	Czytanie miast: czytelność i obrazowość / 462
9.8.5	Czytanie pejzażu i władzy / 464
9.9	Kultura wizualna i ponowoczesność / 465
9.9.1	Postmodernizm i kapitalizm: Fredric Jameson i David Harvey / 465
9.9.2	Jean Baudrillard: symulakra i hiperrealność / 466
9.9.3	Digitalizacja i przyszłość reprezentacji / 469
9.10	Podsumowanie / 470

Postłowie / 472

Bibliografia pozycji polecanych przez polskiego wydawcę / 475

Bibliografia / 478

Indeks / 507